

KONJUGÁLT ÖSZTROGÉN (β -ÖSZTRADIOL-6 (O-KARBOXIMETIL) OXIM: BSA) ÖSZTROGENITÁSÁNAK MEGHATÁROZÁSA ÖSZTROGÉN-ÉRZÉKENY BIOMARKER ZEBRADÁNIÓ VONALON

Reining Márta¹, Bakos Katalin¹, Marcell István², Csepeli Andrea¹, Csenki Zsolt¹, Urbányi Béla¹, Kovács Balázs¹, Patócs Attila^{2,3}

¹Szent István Egyetem, Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar, Környezet- és Tájgazdálkodási Intézet, Halgazdálkodási Tanszék, Gödöllő

²Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Kar II. Belgyógyászati Klinika, Budapest

³MTA-SE "Lendület" Örökletes endokrin daganatok kutatócsoport, Budapest

Bevezetés

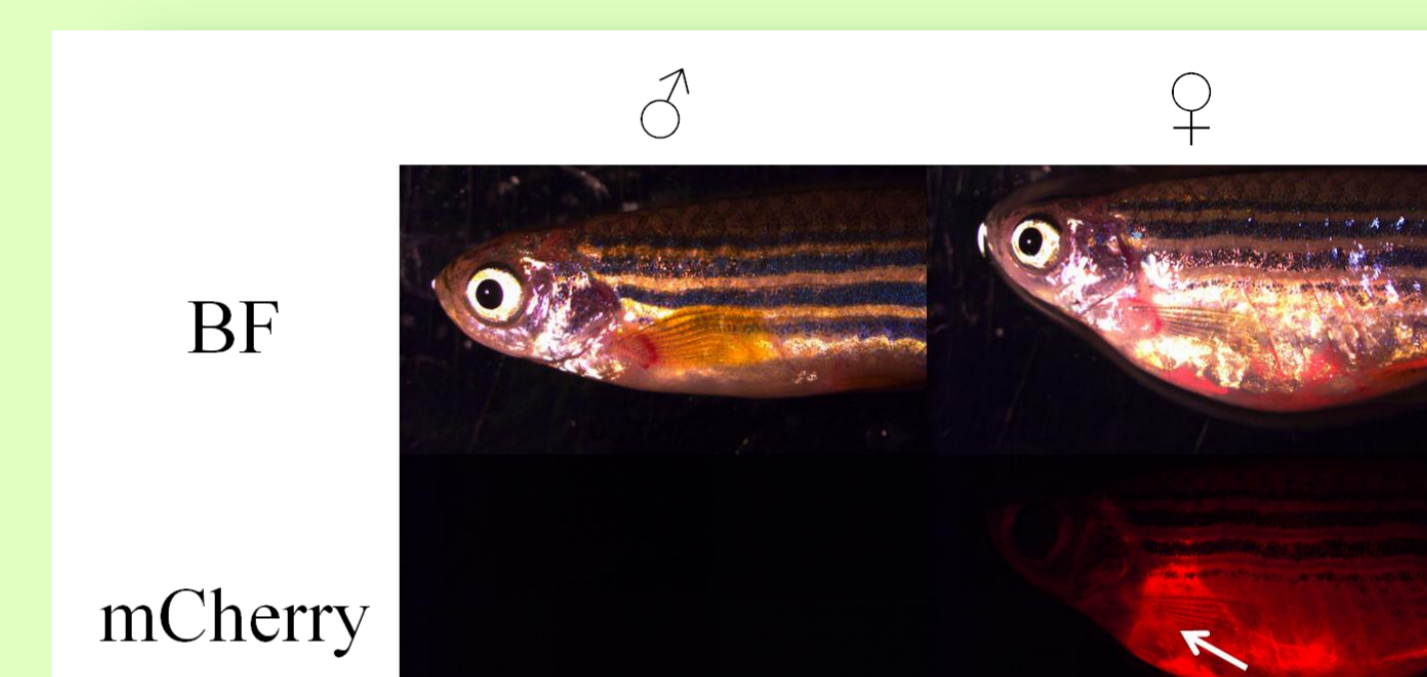
Mindennapi életünkben számos ösztrogén hatású anyag vesz körül bennünket (gyógyszerek hatóanyagai, környezeti ösztrogének). Ezen vegyületek jelentős része a szervezetben található természetes ösztrogénhez, a 17β ösztradiolhoz hasonlóan „klasszikus útat követve” sejtmagi és citoplazmatikus ösztrogén receptorokon keresztül szabályozza az ösztrogén-érzékeny gének átíródását. A legújabb kutatási eredmények azt mutatják, hogy bizonyos ösztrogén hatású anyagok a sejtmembránban található receptorokon keresztül gyors, nem specifikus ösztrogénválaszt is kiválthatnak.

Munkánk elsődleges célja annak felderítése volt, hogy egy BSA-hoz kötött konjugált ösztrogén, a β -ösztradiol-6 (O-karboximetil) oxim: BSA hasonló módon hat-e, mint az endogén ösztrogén.

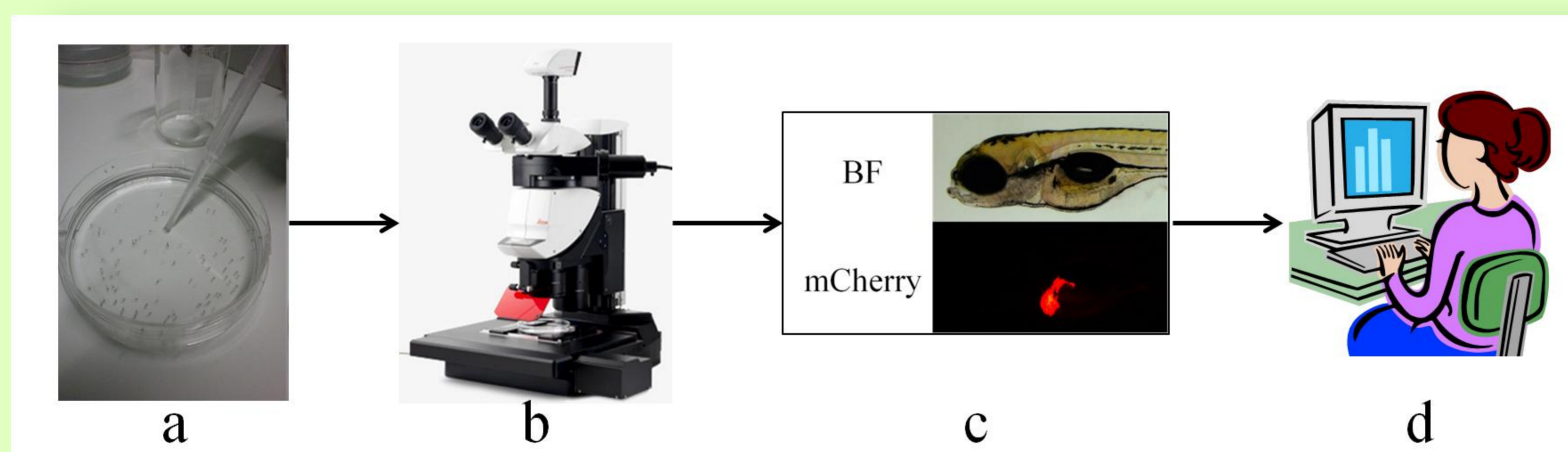
Anyag és módszer

Felhasznált modell:

Egy ösztrogénérzékeny biomarker zebradánió (*Danio rerio*) vonal (vtg1:mCherry) vonal (1. ábra) embriói. A kifejlett hímekben és a lárvákban külső ösztrogénhatás nélkül nem jelenik meg fluorescens jel. A fluoreszcencia az anyag ösztrogenitásától és a kezelési koncentrációtól függően változik.

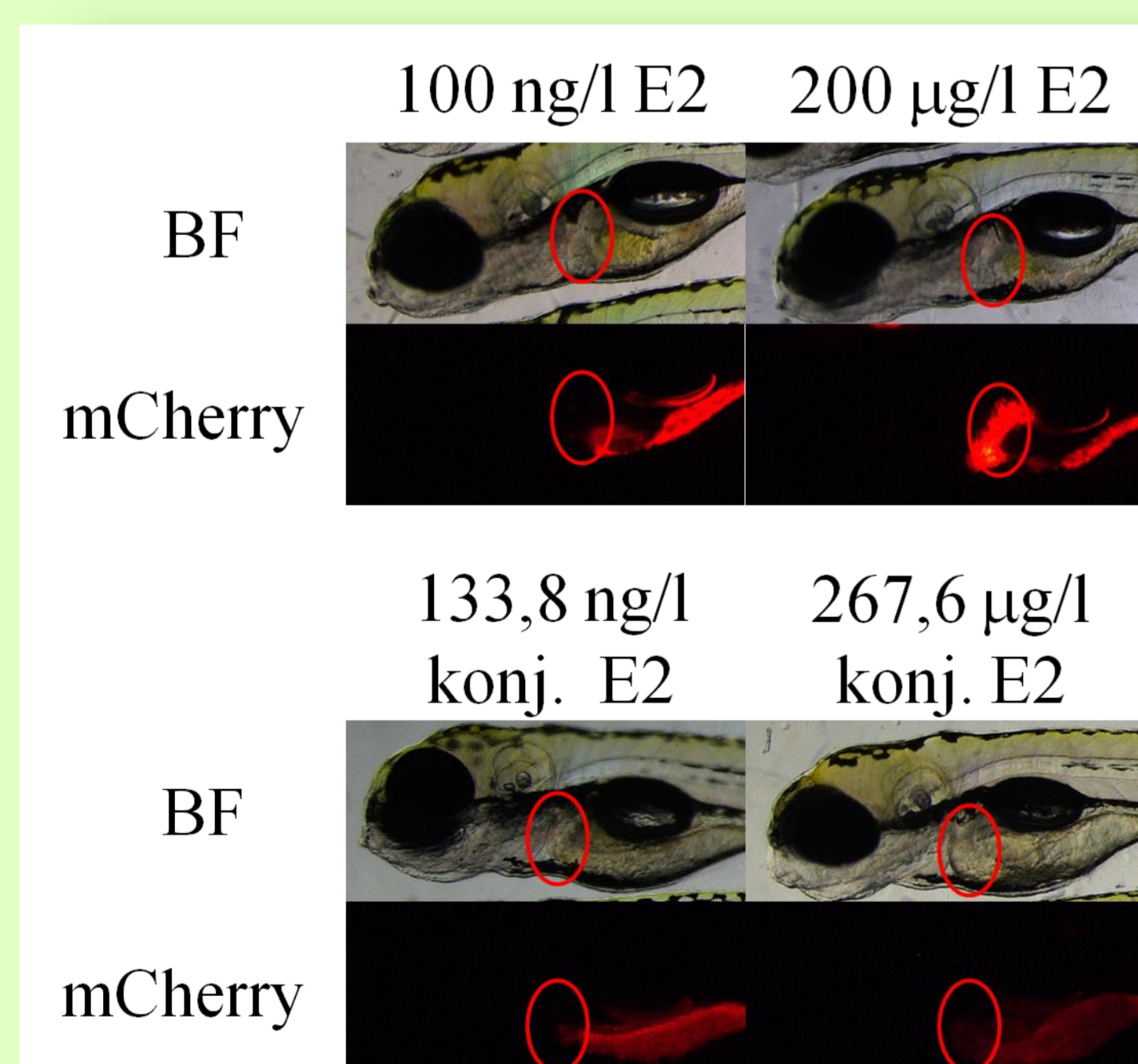
1. ábra A vtg1:mCherry vonal tejes és ikrás egyedei ösztrogénindukció nélkül (BF: világos látótér, mCherry: fluoreszcens látótér)

2. ábra A kísérlet menete

A kísérlet menete: (2. ábra)

- Kezelés 3-5 napos korig, β -ösztradiol-6 (O-karboximetil) oxim: BSA –val és az azzal egyenértékű 17β -ösztradiollal
- 3 párhuzamos petricsésze/koncentráció
- fluoreszcens felvételek készítése
- kiértékelés ImageJ szoftverrel

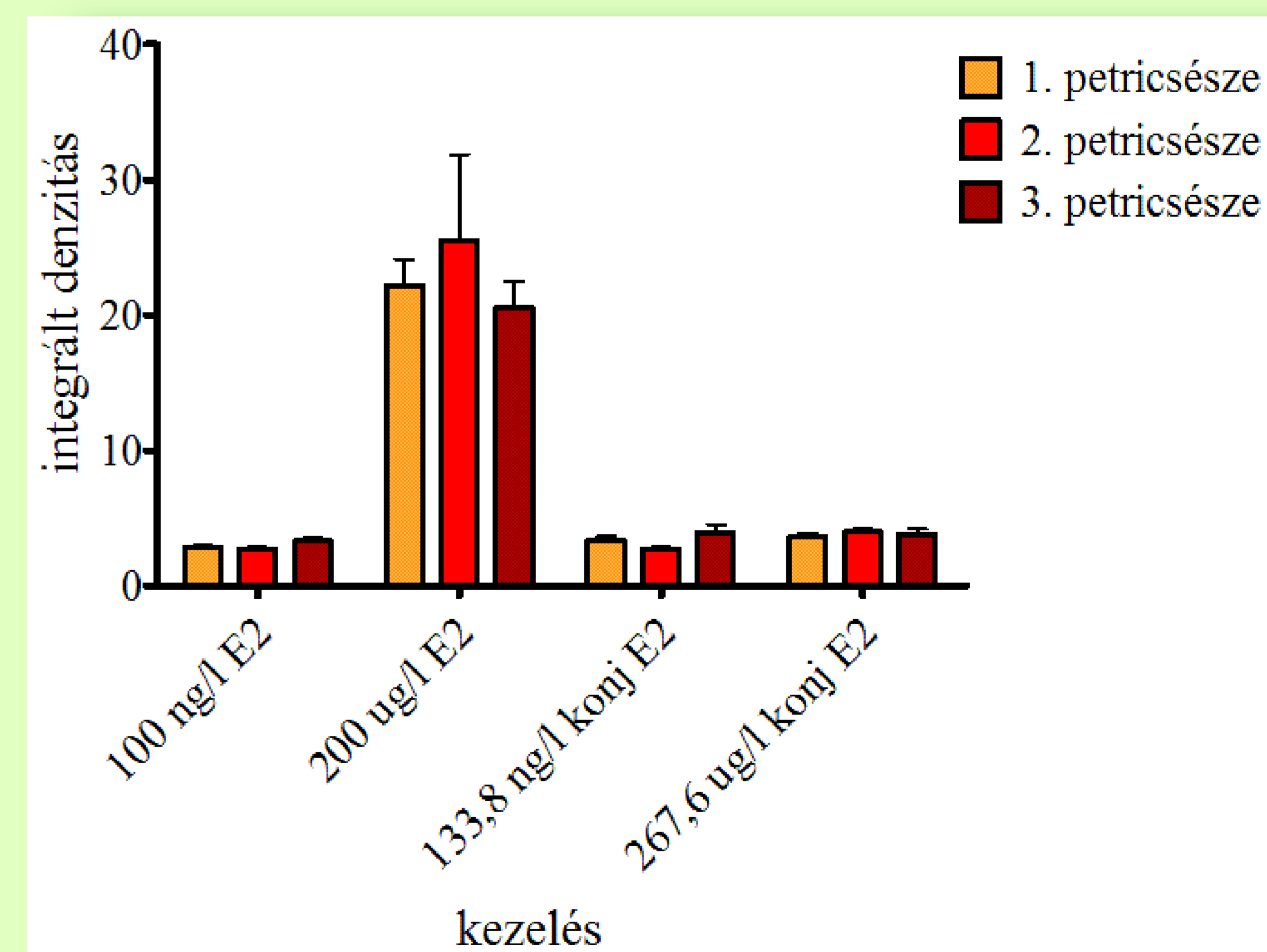
3. ábra Kezelt 5 napos vtg1:mCherry embriók mikroszkópos képe. A máj és a kiértékelés területét ellipszis jelzi. (BF: világos látótér, mCherry: fluoreszcens látótér, E2: 17β -ösztradiol, konj. E2: β -ösztradiol-6 (O-karboximetil) oxim: BSA)

Eredmények

- a 17β ösztradiol koncentrációfüggően indukálta a fluoreszcens jel kifejeződését (3. és 4. ábra)

- a BSA-konjugált ösztradiol sokkal gyengébb, alig értékelhető jelet eredményezett (3. és 4. ábra)

Az eredmények alapján valószínű, hogy zebradánió embriókban a klasszikus ösztrogén receptor mediálta jelátviteli útvonal nem aktiválódik β -ösztradiol-6 (O-karboximetil) oxim: BSA hatására. A tapasztalt igazolásához további, molekuláris szintű vizsgálatok és más kísérleti beállítások szükségesek.

4. ábra A kezelésekre hatására megjelenő fluoreszcens jelerősség ösztrogén hatást jelző vitellogenin gén relatív expressziója (integrált denzitás: terület és intenzitás alapján képzett érték)

